

ULUSLARARASI
KADIN VE HUKUK SEMPOZYUMU

TÜRKİYE
BAROLAR BİRLİĞİ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ

KADIN VE HUKUK

YARGI KARARLARINDA HAKSIZ TAHRİK UYGULAMASININ TOPLUMSAL CİNSİYET ALGISI YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Elif Gül YILMAZLAR [□]

Kanun koyucuların hukuki metinleri ele alış biçimlerinde olduğu kadar kanunun uygulayıcısı mahkemelerin hukuki metinleri yorumlamasında da toplumsal cinsiyet algısının yansımaları kendini göstermektedir. Kuşkusuz ki hukuk dalları içerisinde en yakıcı, yaralayıcı ve dışlayıcı bir etkiye sahip olan alan ceza hukukudur. Türk Ceza Kanununda toplumsal cinsiyet yansımaları ortaya koyan birçok düzenleme yer almakta ve ceza hukuku uygulamasında çok sayıda kararda bu yansıma görülmektedir. Ceza hukukunda toplumsal cinsiyet yansımalarının apaçık bir şekilde görüldüğü kurumlardan biri de haksız tahriktir. Özellikle kadının mağdur ya da maktul olduğu suçlarda, suç faili hakkında uygulanan haksız tahrik indirimi uygulaması oldukça tartışmalıdır. Örneğin; Yargıtay 3. Ceza Dairesi 13.04.2015 tarihinde vermiş olduğu bir kararda, “sanığın, eşi olan mağdurun telefonda başka bir erkekle görüştüğünü öğrenmesi üzerine mağduru kasten yaralaması karşısında haksız tahrik hükmünün uygulanıp uygulanmayacağı hususunun tartışılması gerektiğine” hükmetmiştir. 14.04.2015 tarihinde vermiş olduğu bir diğer kararında ise aynı Ceza Dairesi, “sanıkla mağdurenin olay öncesi uzun süre arkadaşlıkları olduğu ve sanığın ayrılmak istemesi üzerine mağdurenin ayrılmama ve tekrar bir araya gelme hususundaki ısrarı nedeniyle çıkan tartışma sonucu sanığın mağdureyi haksız tahrik altında kasten yaraladığına” karar vermiştir. Mahkemelerin bu ve buna benzer birçok kararı münferit-istisnai kararlar olmanın ötesinde haksız tahrik hükmünün uygulanmasında toplumsal cinsiyet ayrımcılığına işaret eden yerleşik bir sorunun varlığını göstermektedir. Bu sorunun başlıca sebebi haksız fiil olarak kabul edilen davranışların “haksızlık” nitelenmesinde gözetilen ölçütlerin hukuk dışı ve toplumsal cinsiyet kaynaklı unsurlar olmasıdır. Çalışmanın amacı yargı kararları çerçevesinde haksız tahrik hükmünün uygulamasında toplumsal cinsiyet ayrımcılığını ortaya koyan yanlış değerlendirmelerin tartışılmasıdır.

[□] Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi (elifgul_yilmazlar@hotmail.com)